

Via excellente leerlingen naar excellente scholen

Studiedag SamenwerkingsVerband WSNS
Doetinchem, 25 april 2012

Prof. dr. Ton Mooij

ITS, Radboud Universiteit Nijmegen
Celstec, Open Universiteit Heerlen

Overzicht

1. Leerpsychologische verschillen
2. HB: (h)erkenning en probleemervaringen
3. Optimaal onderwijs in excellente scholen
4. Screening beginkenmerken (ouders, lkn)
5. Pedagogisch-Didactische Kern Structuur (PDKS)
6. Ontwikkeling reguliere school

Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

Leerpsychologische verschillen

Leerlingverschillen	Laag	Midden	Hoog
Beginniveau	Lager	----	Hoger
Leerstappen	Kleiner	----	Groter
Motivering	Concreet	----	Abstract
Structurering	Opdracht	----	Creatie
Duur werken	Korter	----	Langer
Herhaling	Met variatie	----	Nieuw
Begeleiding	Vaker	----	Minder
Zelfregulerend	Minder	----	Meer

Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

HB: Jong hoogbegaafd kind

- Taalniveau en -fantasie
- Rekenkundige ontwikkeling en -rijkdom
- Sociale steun en coaching, gangmaker
- (Senso)motoriek (schrijven)
- Techniek, informatica
- Media, (beeld)cultuur
- Beweging, atletiek
- Expressie, muziek

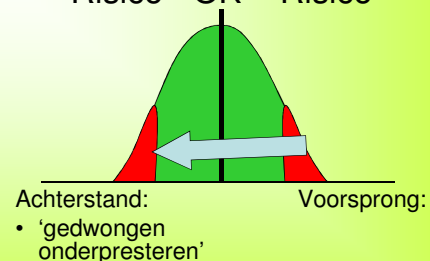
Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

Jong hoogbegaafd kind

- Niet-alledaagse onderwerpen
- Hoogbegaafd - een of meerdere gebieden
- Tegelijk soms ook (partieel) (leer)probleem
- Grote verschillen binnen kind / leerling
- Grote verschillen tussen leerlingen
- Geen / nauwelijks geëigende diagnostiek
- Normering t.o.v. leeftijdscategorie
- Wisselwerking kenmerken leersituaties

Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

Binnen enkele maanden / jaren Risiko - OK – Risiko

Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

Excellente scholen:

- ouders en groepsleerkrachten screenen beginkenmerken
- elke leerling leerspsychologisch juiste aanvangsniveaus
- speel- / leerstofkern didactisch geordend in 'blokken'
- vorderingen per leerling; diverse groepeeringsvormen
- zelf gekozen leerlingactiviteiten
- diagnostiek en evaluatie:
 - begeleidingsvereisten
 - vorderingen in leerstof
 - slechts waar nodig: leeftijd
- via excellente leerlingen: extra gelegenheid en tijd

Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

Prof. dr. Ton Mooij;
U/ITS, OU/Celstec

Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

vergelijkbare groepen:

vergelijkbare vragenlijsten:

Beginkenmerken door leerkrachten

Beginkenmerken door peuterspeelzalen

Beginkenmerken door ouders

rapportage over:

statum aangeboden:

insteller:

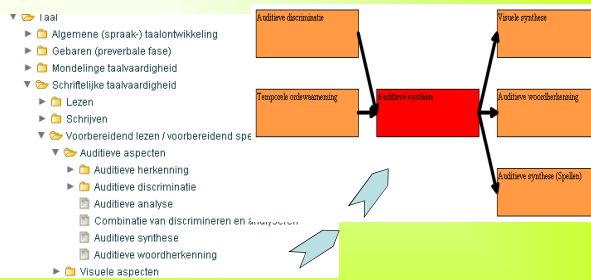
Unit Rood | aantal leerlingen met relevante gegevens in de groep: 35

		Norm gem.	ouderverzorger gem.	leerkracht gem.	PSZ-begeleider gem.	Groep 1 gem.	bereik: 0	5
Oeschat sociaal-communicatief niveau	Norm gem.	3,1						
	ouderverzorger gem.	3,0						
	leerkracht gem.	3,0						
	PSZ-begeleider gem.	5,0						
	Groep 1 gem.	2,9						
Oeschat algemeen cognitief niveau	Norm gem.	3,3						
	ouderverzorger gem.	3,8						
	leerkracht gem.	3,8						
	PSZ-begeleider gem.	4,0						
	Groep 1 gem.	3,5						
Oeschat taalniveau	Norm gem.	3,2						
	ouderverzorger gem.	4,1						
	leerkracht gem.	2,9						
	PSZ-begeleider gem.							

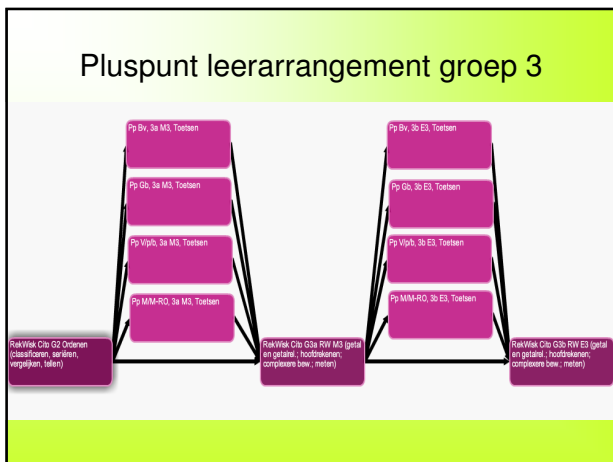
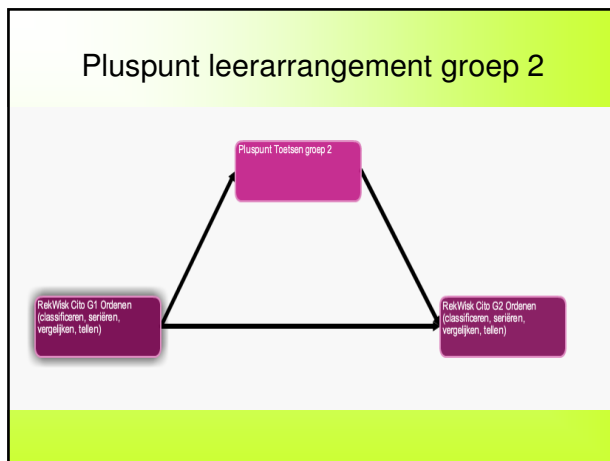
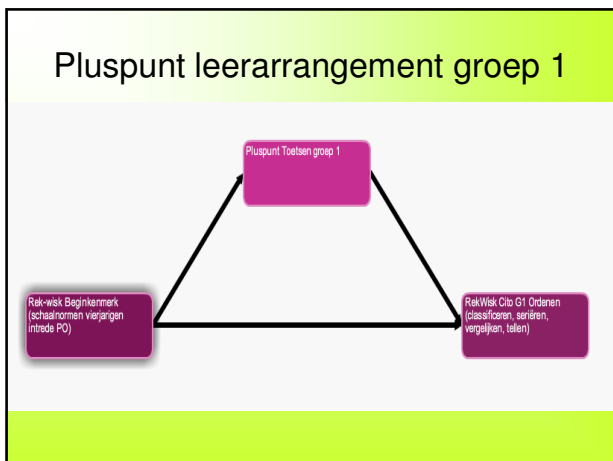
Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

Pedagogisch-Didactische Kern Structuur

Vaardigheden in hiërarchie en in volgorde

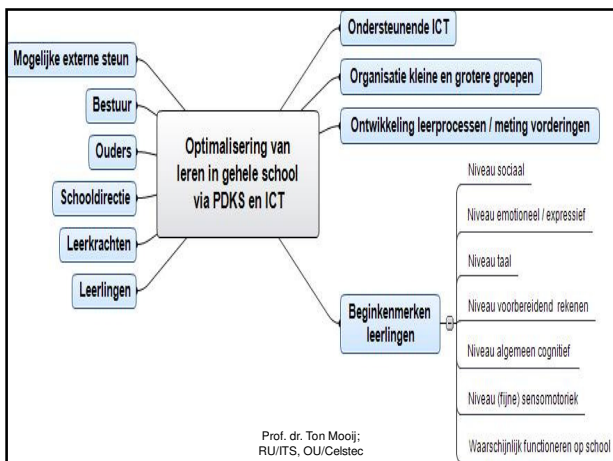
Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

Excellent onderwijs: ontwikkeling per school

1. Bepaal beginkenmerken per leerling
Vierjarigen: instrument vierjarigen
Instromers: aan de hand van PDKS
2. Benut leerdoelenschema's / leerarrangementen
3. Competentiegebied(en): kleine groepen leerlingen
4. Prosociaal, sociaal constructief, preventief
5. Zelfregulering, beginversnelling, verrijking
6. Leerarrangementen, crit.beoordeling vorderingen
7. Continuïteit over leerjaren en onderwijstypen

Prof. dr. Ton Mooij;
RU/ITS, OU/Celstec

Vragen?

Leerlingcasus en schoolontwikkeling